

CHARAKTERYSTYKA JCWP		
Kategoria JCWP	Jezioro	
Nazwa JCWP	Wierzchowo	
Kod JCWP	LW10520	
Typ JCWP	2a	
Powierzchnia JCWP [km ²]	7,31	
Powierzchnia zlewni całkowitej JCWP [km ²]	116,00	
Obszar dorzecza	Odry	
Region wodny	region wodny Warty	
Zlewnia bilansowa	Gwda	
RZGW	Poznań	
RDOŚ	Szczecin	
WZMIUW	Szczecin	
Województwo	32 (ZACHODNIOPOMORSKIE)	
Powiat	3215 (szczecinecki)	
Gmina	321506_2 (Szczecinek)	
Inne informacje/dane dotyczące JCWP		
Warunki referencyjne		
Fitoplankton (PMPL)	0.08	
Fitobentos (IOJ)	0.76	
Makrofity (ESMI)	≥0,68	
Makrobezkręgowce bentosowe (LMI)	w opracowaniu	
Ichtiofauna (LFI)	0.71	
Status JCWP		
Podsumowanie informacji w zakresie wstępnego/ostatecznego wyznaczenia statusu	Wstępne wyznaczenie	Ostateczne wyznaczenie
Status	NAT	NAT
Uzasadnienie wyznaczenia silnie zmienionej bądź sztucznej części wód	-	-
Powiązanie JCWP z JCWPd (w rozumieniu ekosystemu zależnego od wód podziemnych)		
Kody powiązanych JCWPd		
Ocena stanu JCWP		
Czy JCWP była monitorowana w latach 2010-2013? Jeśli NIE, to obok podana ocena stanu ma charakter ekspercki	Nie	
Ocena stanu za lata 2010 - 2013	Stan/potencjał ekologiczny	
	Wskaźniki determinujące stan	
	Stan chemiczny	
	Wskaźniki determinujące stan	
	Stan (ogólny)	
Presje antropogeniczne na stan wód		
Rodzaj użytkowania części wód	rolno-leśna	
Presje/oddziaływania i zagrożenia antropogeniczne	rolnictwo z zabudową rozproszoną	
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona	
Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW		
Obszary wyznaczone na mocy art. 7 do	Nie	

poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi			
Obszary przeznaczone do ochrony gatunków wodnych o znaczeniu ekonomicznym		Nie	
Części wód przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym obszary wyznaczone jako kąpieliska		Nie	
Części wód wyznaczone jako obszar szczególnie narażony, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć		Nie	
Części wód wyznaczone jako wody wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych		NIE	
Części wód wyznaczone jako obszary wrażliwe na substancje biogenne		Tak	
Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie		TAK	
CEL ŚRODOWISKOWY DLA JCWP		dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny
Typ odstępstwa wynikający w art. 4 ust. 4 i 5 RDW		4(4) - 1	
Termin osiągnięcia celów środowiskowych		2021	
Uzasadnienie odstępstwa		zagrożenie ocenione jedynie na podstawie analizy presji; planowany jest monitoring, co pozwoli na precyzyjne określenie niezbędnych działań w przyszłości	
Typ odstępstwa wynikający w art. 4 ust. 7 RDW		brak	
Uzasadnienie odstępstwa		nie dotyczy	
Wymagania dla elementów biologicznych	Podstawa wymagania	Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Wartość wskaźnika PMPL	≤2
		Wartość wskaźnika IOJ	>0,705
		Wartość wskaźnika ESMI	≥0,41
		Wartość wskaźnika LMI	Stan dobry wg opisu z załącznika 3 (sekcja B III p.2) rozporządzenia MŚ z 2011 r. (DzU nr 258, poz. 1549)
Wartość wskaźnika LFI+	≥0,46		
Wymagania dla elementów fizyczno-chemicznych	Podstawa wymagania	<ol style="list-style-type: none"> Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych „Weryfikacja wartości granicznych dla oceny stanu ekologicznego rzek i jezior w zakresie elementów fizykochemicznych z uwzględnieniem warunków charakterystycznych dla poszczególnych typów wód” 	

	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Przewodność w 20°C (μS/cm)		≤800	
		Azot ogólny (mgN/l)		≤1,5	
		Fosfor ogólny (mgP/l)		≤0,08	
		Widzialność krążka Secchiego (m)		≥2,5	
		Warunki tlenowe	Średnia zawartość tlenu w warstwie 0-10 m. Tlen (mgO ₂ /l)		≥ 4,0
			Średnia zawartość tlenu w metalimnionie (mgO ₂ /l)*		nd
			Występowanie wartości tlenu w hypolimnionie ≥4 mgO ₂ /l (T/N)*		nd
			Średnia zawartość tlenu w warstwie 0-20 m (mgO ₂ /l)*		nd
		*) W jeziorach o głębokości maksymalnej >30m, kryterium tlenowym jest średnia koncentracja tlenu w metalimnionie, jeżeli nie występuje metalimnetyczne minimum tlenowe. W przeciwnym wypadku kolejne kryteria to wzrost zawartości tlenu w hypolimnionie do 4mg/l lub średnia zawartość tlenu w warstwie 0-20m co najmniej 4mg O ₂ /l.			
		Specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne		Spełnienie wymagań zał.6 projektu Rozporządzenia MŚ z dnia 8 maja 2013 r	
Wymagania dla elementów hydromorfologicznych	Podstawa wymagania	Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych			
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	wymagania dla stanu dobrego			
Wymagania dla wskaźników stanu chemicznego	Podstawa wymagania	Projekt Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2013 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych			
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Spełnienie środowiskowych norm jakości			
Wymagania dla obszarów chronionych będące jednolitymi częściami wód, wykorzystywanymi do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia	Podstawa wymagania	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.			
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	nd			

Wymagania dla obszarów chronionych, zlokalizowanych w obrębie jednolitych części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Podstawa wymagania	Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli	
	Parametry charakteryzujące cel środowiskowy	Enterokoki (jtk/100 ml lub NPL/100 ml)	nd
		Escherichia coli (jtk/100 ml lub NPL/100 ml)	nd
		Zakwit sinic (smugi, kożuch, piana)	nd
		Rozmnożenie się makroalg lub fitoplanktonu morskiego	nd
Obecność w wodzie zanieczyszczeń takich jak materiały smoliste powstające wskutek rafinacji, destylacji lub jakiegokolwiek obróbki pirolitycznej w szczególności pozostałości podestylacyjnych, lub szkło, tworzywa sztuczne, guma oraz inne odpady (w ilości nie dającej się natychmiast usunąć)	nd		

UWAGI

Obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków

Nazwa obszaru chronionego	Jeziora Szczecineckie	Kod obszaru chronionego	PLH320009
Podstawa prawna utworzenia obszaru chronionego	Decyzja KE z 13.11.2007 r.	Wielkość obszaru chronionego [ha]	6479,19
% udział obszaru chronionego w zlewni JCW		% udział obszaru chronionego w powierzchni JCW	
Przedmioty ochrony zależne od wód	3130, 3140, 3150, 3160, 7110, 7120, 7140, 91D0, 91E0, Castor fiber, Lutra lutra, Bombina bombina, Triturus cristatus, Leucorrhinia pectoralis, Lycaena dispar, Ophiogomphus cecilia, Unio crassus		
Cel dla obszaru chronionego	<p>Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. brzegów lub osuszanie den zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea (3130) wymaga: zachowanie reżimu zmian poziomu wód jezior/stawów. -- Właściwy stan ochr. twardowodnych oligo- i mezotroficznych zbiorników z podwodnymi łąkami ramienic (3140) wymaga: zachowanie ilościowości i różnorodności podwodnych łąk ramienicowych. Optymalnie >4 gat. ramienic. Strefa fotyczna >15 m głęb. lub do dna jez. Występowanie ramienic >5 m głęb.. lub do dna jez. pH stabilne, 7-8,5. Brak gat. obcych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. Brak gat. ekspansywnych jak rogatek sztywny, rdestnica grzebieniasta, glony nitkowate. Brak dominacji sinic. Wykluczenie presji dopływu ścieków, eutrofizacji, użytkowania wędkarskiego i in. użytkowania rekreacyjnego, fragmentacji strefy brzegowej, szuwarów i litoralu, która mogłaby pogarszać parametry wody lub stan roślinności ramienicowej. --</p> <p>- Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrome parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku</p>		

starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. naturalnych, dystroficznych zbiorn. wodnych (3160) wymaga: naturalny stan hydrologii i roślinności powiązanych torfowisk; przewodnictwo <100 mikroS/cm; TDS <60 m/dm³; barwa wody: <50 mg Pt/dm³ (lub barwa wody brązowa, klarowna lub o niewielkiej mętności). pH 3-7. Brak sieci czynnych sztucznych rowów odwadniających lub doprowadzających wody spoza torfowiska; plankton z domin. gat. miksotroficznych i ew. sprężnic, z obec. gat. acydofilnych, bez zakwitów sinicowych ani dominacji sinic lub okrzemek; wykluczenie intens. gosp. ryb., w szczególności nawożenia i wapnowania. --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk wysokich zdegrad. lecz zdolnych do regeneracji (7110) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 20 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140) wymaga: bagienne, naturalne warunki wodne. Poziom wody nie głębiej niż 10 cm ppt. Brak sieci rowów i kanałów melioracyjnych oraz innych elementów infrastruktury melioracyjnej odwadniających torfowisko bądź infrastruktura melioracyjna w wystarczającym stopniu „zneutralizowana” na skutek podjętych działań ochronnych (zasypywanie rowów, budowa przegród itp.). --- Właściwy stan ochr. borów i lasów bagiennych (91D0) wymaga: bagienne uwodnienie. Brak antropogenicznego odwadniania. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łągami. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego źródnicow. siedlisk ryb i płazów. --- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łągowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. traszki grzebieniastej wymaga: zachow. kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. zalotki większej wymaga: naturalna mozaika roślin. wynurzonych i pływającej. 2 lub więcej gat. makrofitów przyjaznych zalotce. Niska antropopresja na strefę brzegową, w tym niska presja wędk., brak intens. gosp. ryb., brak odwadniania i wypływu wód zanieczyszcz., brak nowych lub odtwarzanych rowów odwadn. W miejscach wyst. >10 samców./100 m transektu; >10 wylinek/10 m². --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne warunki wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto cieku naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. skójki gruboskorupowej wymaga: koryto rzeki naturalne lub zrenaturyzowane. Natur. struktura substratu dna. Azotany <=2mg/l NO₃-N. W miejscach wyst. >10 os./1 mb cieku. Obecność wszystkich klas wielk: <3 cm, 3-6 cm, >6 cm.

[Wymaga wg proj. PZO: Utrzymanie występowania siedliska 3130 i jego różnorodności florystycznej, w tym występowania turzycy ciborowatej *Carex bohemica*. Osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego jez Wierzchowo do 22.12.2015 r., a bardzo dobrego stanu

	<p>ekologicznego w perspektywie czasowej 2021 r. Zachowanie występowania ramienic w jez. Wierzchowo, w tym ich zasięgu, przez uregulowanie negatywnych skutków niewłaściwie rozwiązanej gospodarki ściekowej oraz ograniczenie negatywnych skutków presji urbanizacyjnej. Zachowanie różnorodności florystycznej jezior eutroficznych, w tym występowania jeżogłówki pokrewnej <i>Sparganium affine</i> w jez. Wielatowo, grążela drobnego <i>Nuphar pumila</i> w jeziorach okolic Brzeźna, przez wykluczenie zrzutów nie oczyszczonych ścieków do jezior lub ich zlewni. Zachowanie w stanie naturalnym strefy brzegowej jezior, w tym utrzymanie lasów strefy brzegowej jako nie użytkowanych. Zachowanie w stanie naturalnym jezior idystryficznyc i ich strefy brzegowej. Przywrócenie bagiennych warunków wodnych i w konsekwencji przywrócenie procesu torfotwórczego na regenerujących torfowiskach. Przywrócenie bagiennych warunków wodnych w borach i brzezinach bagiennych, w tym poprzez utrzymanie obecnych niedrożności rowów i zablokowanie rowów. Wykluczenie lokalizowania zabudowy w miejscach konfliktowych w odtwarzaniem właściwego stanu uwodnienia borów bagiennych i torfowisk. Utrzymanie wszystkich oczek wodnych w krajobrazie. Utrzymanie naturalnego charakteru cieków. Utrzymanie uwilgotnienia wilgotnych łąk i ziołorośli. Stabilizacja poziomu wody jez. Wielatowo na poziomie gwarantującym nie przesuszanie się torfowisk przyległych do jeziora. Ograniczenie możliwości poboru wody z jeziora Wielatowo na stawy Brzeźno do wielkości nie powodującej spadku poziomu jez. Wielatowo. Dopuszczenie nowej zabudowy tylko pod warunkiem odprowadzenia ścieków do kanalizacji, z tymczasowym dopuszczeniem gromadzenia w szczelnych atestowanych zbiornikach bezodpływowych, a następnie ich efektywnego oczyszczania; nie lokalizowania budynków w miejscach podmokłych i potencjalnie podtapianych, ani na glebach torfowych, utrzymania dostępu do jezior w miejscach obecnie zorganizowanych, przy pełnej ochronie roślinności strefy brzegowej jezior na pozostałych odcinkach. Ograniczenie utrzymywania i odmulania cieków i rowów do odcinków niezbędnych dla gospodarki rolnej, a nie wpływających na siedliska i gatunki objęte ochroną w obszarze. Oddanie w użytkowanie rybackie obwodu rybackiego obejmującego jez. Wierzchowo i powiązane jeziora w obszarze na zasadach obejmujących: - wyłączenie z użytkowania rybackiego jez. Wierzchowo, - w pozostałych jeziorach preferencja dla gospodarki rybackiej, z możliwością odłowów sieciowych wyłącznie do ewentualnego gospodarowania populacją sielawy i siei w jez. Wierzchowo oraz odłowów regulacyjnych ryb karpiowatych, - wykluczenie odłowów sprzętem ciągnionym w jez. Wierzchowo, - wykluczenie gospodarczych odłowów elektrycznych, - utrzymanie maksymalnej liczby osób, które w ciągu 1 dnia mogą uprawiać amatorski połów ryb na jeziorach w obszarze na poziomie z operatu rybackiego z 2006 r., tj. 135 osób, - nie zarybianie gatunkami obcego pochodzenia geograficznego, w tym karpem, - w jez. Wierzchowo rekomendowane zarybianie rybami drapieżnymi i możliwe zarybianie sielawą, w pozostałych jeziorach rybami drapieżnymi; - wyłączenie z udostępnienia do wędkowania i z odłowów rybackich zatoki jez. Wierzchowo przy torfowisku Wielkie Błoto, - ograniczenie zanęcania na jez. Wierzchowo do zanęty naturalnej do 2,5 kg/osobę, - określenie wymiaru gospodarczego dla okonia na poziomie 15 cm lub więcej. Modyfikacja gospodarki rybackiej w obwodach rybackich: jeziora Wielatowo oraz jeziora Trzebiechowo, zapewniająca: - nie zarybianie gatunkami obcego pochodzenia geograficznego, w tym karpem, - rekomendowane zarybianie rybami drapieżnymi, - wyłączenie jeziora Martwe w kompleksie Brzezińskiego Bagna z udostępnienia do wędkowania.].</p>
Uwagi dotyczące obszaru chronionego	Cel na podst.: Wymagania siedlisk i gat. oraz proj. PZO. Wg danych PZO, mimo wskazania w SDF, nie występują znacząco i nie zostały tu ujęte: 3110, 7150, 7230 Wg danych PZO, mimo nie wskazania w SDF, występują znacząco i zostały tu ujęte: <i>Castor fiber</i> , <i>Leucorrhinia pectoralis</i> , <i>Unio crassus</i>

Działania z aktualizacji programu wodno-środowiskowego				
Działania podstawowe				
Nazwa działania	Zakres rzeczowy	Koszt działania [tys. PLN]	Jednostka odpowiedzialna za	Termin realizacji

			realizację	
Działania uzupełniające				
Nazwa działania	Zakres rzeczowy	Koszt działania [tys. PLN]	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji
1. kontrola rolniczego gospodarowania przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorstwa z częstotliwością raz w roku	przeprowadzenie kontroli	0,00	WIOŚ, gmina	działanie ciągłe
2. monitoring badawczy wód	badanie substancji biogennych i przezroczystości wód dwukrotnie w jednym roku w okresie 2016-2021	0,70	Wojewoda	2016